

BESZÁMOLÓ A „LÖSZ ÉS ALLUVIÁLIS ÜLEDÉKEK RÉTECTANA” CÍMŰ NEMZETKÖZI KONFERENCIÁRÓL

A Nemzetközi Negyedkorkutató Társulás (INQUA) Löszbizottsága és az UNESCO Nemzetközi Földtani Korrelációs Program (IGCP) 128 sz. munkacsoportja (Késő kainozikum magnetosztatigráfiája) a fenti témakörben nemzetközi szimpóziumot és terepbejárást rendezett Budapesten és Szegeden 1979. augusztus 26—30. között. A tanácskozás hazai szervezői az INQUA Magyar Nemzeti Bizottsága és a Magyar Tudományos Akadémia Földrajztudományi Kutató Intézete voltak (ez utóbbiban működik az INQUA Löszbizottság titkársága). A rendezvényen 14* ország 46 szakembere, köztük 26 külföldi vett részt. A konferenciára előzetesen 25 előadás érkezett.

Az utóbbi évtizedben a magyar tudomány nagyot lépett előre a negyedkori üledékek korrelációja vizsgálatában. A Duna-medence legfontosabb lösz-üledéksorait (Basaharc, Mende, Paks) — hazai és külföldi szakemberek közreműködésével — fizikai (rádiókarbon, magnetosztatigráfiai, termolumineszcenciás), biosztratigráfiai (pollenanalitikai, faunális), paleopedológiai, ásványtani, nehézasványtani és régészeti vizsgálatok alá vetették, és biztató kísérletet folytattak a Kárpát-medence negyedidőszaki földtörténeti eseménysorozatának rekonstruálására. Az elméleti szempontból nagy jelentőségű vállalkozás eddigi eredményeit összegezte PÉCSI MÁRTON és KRÉTZOI MIKLÓS előadása (A pleisztocén kronológia problémái) a tanácskozás első napján az MTA székházában tartott ülészakon. Hasonló átfogó előadások foglalták össze az ukrainai, közép-ázsiai és németországi rétegtani kutatások eredményeit, a terepbejárások pedig (a mendei,

hódmezővásárhelyi és paksi feltárások megtekintése) lehetővé tették, hogy a kutatást végző magyar szakemberek a helyszínen számoljanak be munkájukról.

A konferencia másik fő irányát a paleomágneses kutatási metodika és a kapott eredmények értékelése feletti tudományos eszmecsere jelentette. Kiemelkedő eseményt nyújtott a kanadai HERBERT COOKE és a magyar RÓNAI ANDRÁS beszámolója a dévaványai mélyfúrás (1116 m.) anyagainak vizsgálatáról. A talaj- és kőzetmintákat a Magyar Állami Földtani Intézet Alföldi Osztályának dolgozói gyűjtötték és készítették elő a mintegy két éven keresztül folytatott vizsgálatra. Az algói bemutató alkalmával RÓNAI ANDRÁS — COOKE professzorral együtt — részletesen ismertette a munka menetét és a kísérlet eredményeit.

A szegedi József Attila Tudományegyetem Földtani Tanszékén lezajlott tudományos ülészak előadásai főként a fenti témákhoz kapcsolódtak, de emellett gyakorlati jellegű értekezések is elhangzottak — a mérnökgeomorfológia tárgyköréből vagy a lösz ipari hasznosításáról.

A konferenciára az MTA FKI megjelentette az előadások rövid kivonatának gyűjteményét¹ és a terepbejárások útvonalvezetőjét.² Az előadások teljes anyagát még ez évben kiadásra készíti elő az intézet.

A tanácskozás utolsó napján az INQUA Löszbizottsága PÉCSI M. elnök vezetésével, az IGCP 128. sz. munkacsoportja NEIL D. OBYDKE elnöklétével tartott ülést, amelyen a szervezetek további tevékenységéről volt szó, végül közös határozatot hoztak a kapcsolatok további fejlesztéséről.

PÉCSI MÁRTON

az INQUA Löszbizottságának elnöke

* Ausztria, Belgium, Egyesült Királyság, Hollandia, India, Izrael, Jugoszlávia, Kanada, Magyarország, Lengyelország, NSZK, Olaszország, Szovjetunió, USA.

¹ Abstract of Papers

² M. PÉCSI: (Ed.) Guide-Book for Conference and Field-workshop on the Stratigraphy of Loess and Alluvial Deposits. Budapest—Szeged 26—31 August 1979.

REPORT ON THE INTERNATIONAL CONFERENCE "STRATIGRAPHY OF LOESS AND ALLUVIAL DEPOSITS"

The Commission on Loess of the International Union for Quaternary Research (INQUA) and Working Group N° 128 of the UNESCO's International Geological Correlation Program (IGCP) (Late Cenozoic Magnetostratigraphy) organized an international symposium and field workshop in the above topic in Budapest and Szeged on 26—30 August 1979. The local organizers were the Hungarian National Committee of INQUA and the Geographical Research Institute of the Hungarian Academy of Sciences (this latter contains the secretariat of the INQUA Commission on Loess). 46 experts from 14 countries* participated at the conference. 25 papers were sent in advance.

In the last decade, Hungarian science has made a major progress in the correlation of quaternary sediments. The most important loess series have been examined, with the contribution of experts from Hungary and abroad, by physical, biostratigraphical, palaeopedological, mineralogical and archaeological investigations and by heavy mineral separation and promising experiments were carried out to reconstruct the history of geological events in the Quaternary for the Carpathian Basin.

The first results of this enterprise of a great theoretical value were summarized in the paper of MÁRTON PÉCSI and MIKLÓS KRETZOR entitled 'Problems of Pleistocene Chronology' at the session in the central building of the Academy on the first day. Similarly comprehensive lectures outlined the results of stratigraphic researches in the Ukraine, Central Asia and Germany; and field workshops (visits to the Mende, Hódmezővásárhely and Paks exposures)

enabled the Hungarian experts working in these researches to give account of their efforts on the spot.

The other main line of the conference has been the scientific discussion about the methods in palaeomagnetic research and the evaluation of its results. The lecture of HERBERT COOKE from Canada and ANDRÁS RÓNAI from Hungary on the examination of material from the Dévaványa (Great Hungarian Plain) borehole (1116 m) have been outstanding events.

Papers of the scientific session at the Geological Department of the Attila József University were mainly connected to the previous topics though treatises on practical problems, e.g. those of engineering geomorphology or the industrial use of loess have also been presented.

A collection of short summaries of papers¹ and the itinerary for the field-workshops² have been published by the Geographical Research Institute. The complete texts of papers is prepared to press this year.

On the last day of the conference, the INQUA Commission on Loess held a session headed by President M. PÉCSI and the IGCP Working Group N° 128 assembled to a consultation under the leadership of President NEIL D. OPDYKE where further activities of the organizations were discussed. The sessions ended with the issue of a joint communiqué on the further development of relations.

MÁRTON PÉCSI
President of INQUA Commission
on Loess

INNOKENTIJ PETROVICS GERASZIMOV, TÁRSASÁGUNK TISZTELETBELI TAGJA 75 ÉVES

I. P. GERASZIMOV akadémikus, a szovjet földrajztudomány egyik kiválósága 1980 december 9-én töltötte be 75. életévét. Az évforduló egyaránt alkalmas a tartalmas, eredményekben kiemelkedően gazdag életút fontosabb állomásainak felidézére és azokra a kapcsolatokra, melyek GERASZIMOV akadémikust a magyar tudományhoz fűzik.

Földrajzi és talajtani tanulmányait 1922-ben kezdte a Leningrádi Egyetemen, majd a SZUTA Talajtani Intézete Talajföldrajzi és Talajterképészeti Osztályának tudományos

munkatársaként dolgozott. A doktori fokozat megszerzése után, 1936-tól tudományos osztályvezetőnek nevezték ki. Innen került a SZUTA Földrajzi Intézetébe a Geomorfológiai Osztály vezetőjének, majd igazgatóhelyettesnek, 1951-től pedig kutatóintézeti igazgató lett. Tevékenységének elismeréseképpen I. P. GERASZIMOVOT 1946-ban a Szovjet Tudományos Akadémia levelező tagjának, 1953-ban pedig rendes tagjának választotta meg.

I. P. GERASZIMOV akadémikus komplex szemléletű kutató. A talajföldrajz, a talaj-

* Austria, Belgium, the United Kingdom, the Netherlands, India, Israel, Yugoslavia, Canada, Hungary, Poland, the FRG, Italy, the Soviet Union, USA.

¹ Abstract of Papers

² M. PÉCSI (ed.): Guide-Book for Conference and Field-workshop on the Stratigraphy of Loess and Alluvial Deposits. Budapest—Szeged 26—31 August 1979.